യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണ+പ്രകരണം ഉത്തരാർധം)/സർഗം 176

ശ്രീരാമ ഉവാച .
ജഗന്തി സന്ത്യസംഖ്യാനി ഭവിഷ്യന്തി ഗതാനി ച .
തത്കഥാഭിഃ കഥം ബ്രഹ്മൻപ്രബോധയസി മാമി-മമ് .. 1
ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ജഗത്സ്വപ്നേഷു ശബ്ദാർഥസംബന്ധോഽവഗതസ്ത്വയാ .
ന നാമ ന ച ലോകേന വ്യർഥം തത്കഥനം തതഃ .. 2
യാ കഥാവഗതാത്മഭ്യാം ശബ്ദാർഥാഭ്യാം നിഗദ്യതേ .
ബുധ്യതേ സേതരാ നാന്തഃ സൈവേഹ വ്യവഹാരിണീ .. 3
യദാ വിദിതവേദ്യഃ സംസ്ത്രികാലാമലദർശനഃ .
ഭവിഷ്യസി തദാ താനി പ്രത്യക്ഷേണൈവ ഭോത്സ്യസേ .. 4
സ്വപ്നേ ചിന്മാത്രമേവാദ്യം സ്വയം ഭാതി ജഗത്തയാ .
യഥാ തഥൈവ സർഗാദൗ നാത്രാന്യദുപപദ്യതേ .. 5
അണാവണാവസംഖ്യാനി തേന സന്തി ജഗന്തി ഖേ .
തേഷാം താന്വ്യവഹാരൗഘാൻസംഖ്യാതും ക ഇവ ക്ഷമഃ .. 6
അത്രൈവ മേ പുരാ പ്രോക്തം മത്പിത്രാ പദ്മജന്മനാ .
പദ്മരേണുമതാഖ്യാനം ശ്രൃണു തത്കഥയാമി തേ .. 7
പുരാ പൃഷ്ടോ മയാ ബ്രഹ്മാ ജഗജ്ജാലമിദം കിയത് .
ക്വ വാ ഭാതീതി വദ മേ ബ്രഹ്മോവാച തതഃ സ മാമ് .. 8
ശ്രീബ്രഹ്മോവാച .
ബ്രഹ്മൈവേദം മുനേ സർവം ജഗദിത്യവഭാസതേ .
സതാമനന്തം സത്ത്വേന ജഗത്ത്വേനാസതാമപി .. 9
ശുഭം മമേദമാഖ്യാനം ശ്രൃണു ശ്രവണഭൂഷണമ് .
ബ്രഹ്മാണ്ഡപിണ്ഡ ഇത്യുക്തം ബ്രഹ്മാണ്ഡാഖ്യാനമേവ ച .. 10
അസ്തി ഖേ ഖാദനന്യാത്മാ ചിദ്ദ്യ്യോമപരമാണുകഃ .
ശൂന്യരൂപമിവാകാശേ ശുദ്ധഃ സ്പന്ദ ഇവാനിലേ .. 11
സോഽപശ്യദാത്മനാ സ്വപ്ന ഇവ ജീവത്വമാത്മനി .
ശൂന്യരൂപമിവാകാശം പവനഃ സ്പന്ദനം യഥാ .. 12
ആകാശരൂപമജഹദേവ ജീവസ്തതഃ സ്വയമ് .
അപശ്യദഹമിത്യേവ രൂപമാകാശരൂപകമ് .. 13
അഹംകാരസ്ത്വഹംബുദ്ധിരിത്യേവാപശ്യദാത്മനി .
ഏകനിശ്ചയനിർമാണമയീ മായാനുരൂപിണീ .. 14
ബുദ്ധിർമനോഹമിത്യേവം സ്വപ്നേ പശ്യദസന്മയമ് .
നമയന്ത്യാത്മനാത്മാനമവികല്പം വികല്പനൈഃ .. 15
അപശ്യത്തന്മനഃ സ്വപ്നേ ദേഹേ പഞ്ചേന്ദ്രിയം തതഃ .
അനാകാരം ഘനാകാരം സ്വപ്നാദ്രിത്വമിവാജ്ഞധീഃ .. 16
ദദർശ സ മനോദേഹോ വപുസ്ത്രിഭുവനാത്മകമ് .

സ്വാത്മാ സ്വാത്മൈവ നിർഭിത്തി ഭിത്തിഭാസുരമാതതമ് .. 17
അനേകഭൂതകലിതം നാനാവയവ-രജങ്/ഗമമ് .
കലനാകാലകലിതം കല്പിതാന്യോന്യസംഗമമ് .. 18
സ്വപ്നേ പ്രത്യേകമേവാത്ര പശ്യത്യാദർശബിമ്ബിതമ് .
ഇവ ത്രൈലോക്യനഗരം നവരങ്ഗമനോഹരമ് .. 19
അഥ പ്രത്യേകമത്രാപി നവരങ്ഗമനോഹരമ് .
ത്രിജഗദ്വേത്തി ഹൃദയേ സ്വാദർശ ഇവ ബിമ്ബിതമ് .. 20
പരമാണോഃ പരമാണോരിതി സന്തി തനൂദരേ .
അതനൂനി ജഗന്ത്യുച്ചൈർധനാനീവ ച താന്യപി .. 21
അവിദ്യേയമനന്തേയമവിദ്യാത്വേന ചേതിതാ .
ബ്രഹ്മത്വേന പരിജ്ഞാതാ ഭവതി ബ്രഹ്മ നിർമലമ് .. 22
ഏവം ദ്രഷ്ടാപി യഃ സ്വപ്നജാലം ദൃഷ്ടേ ന കിംചന .
കോ്ത്ര ദ്രഷ്ടാ കുതോ ദൃശ്യം ക്വ ദ്വൈതം ക്വ ച കാരണമ് ..23
സർവം നിഃശാന്തമാഭാതം ഖാത്മ നിർഭിത്തി കേവലമ് .
ബ്രഹ്മാത്മനി സ്ഥിതേ സ്വച്ഛമാദ്യന്തപരിവർജിതമ് .. 24

ബ്രഹ്മാണ്ഡ-ലക്ഷ-നിചയാഃ പരമാത്മനീതി
നിത്യം സ്ഥിതാ നിപുണ-മന്യവ-ദപ്യ-നന്യേ .
വാരിണ്യ-വാരിത-വിസാരിത-രങ്ഗ-വേഗാ+
ല്ലോലം സ്ഥിതാമ്ബു-പരമാണു-ചയാ യഥൈതേ .. 25

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠമഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു
നിർവാണപ്രകരണേ ഉത്തരാർധേ+
ബ്രഹ്മഗീതാസു+ ബ്ര+ഹ്യാ+ണ്ഡോ/പാഖ്യാനം നാമ ഷട്സപ്ത+ത്യധിക-ശതതമഃ
സർഗഃ ..176 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
7.1.2023